

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 702 בס"ד ערש"ק פר' משפטים כ"ו שיבט תשפ"ג

פנינים וקריים

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כא, א) פרשה זו באה קודם לפרשת תרומה, ללמד כי בטרם שבא אדם לעשות צדקה ולהראות את נדיבות לבו צריך לבדוק שלא יהא בממונו חשש גזל שכן נאמר שמרו משפט ואח"כ עשו צדקה, כך גם בפרשתנו תחילה משפטים ואח"כ המשכן, דוקא בסדר זה! (בית הלוי)

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כא, א) איתא במד"ר אתה כוננת משרים, אתה כוננת ישרות לאוהביך שעל ידי המשפטים שנתת להם הם עושים מריבה ובאים לידי משפט הם עושים שלום, ישראל המדקדקים במצוות כיון שהקב"ה נתן משפטים החלו להתעורר חששות שמא הממון שבידם אינם שלהם, וכן מצאנו בפרשת יתרו תשובת משה ליתרו כי יבא אלי העם לדרוש אלקים, כי יהיה להם דבר בא אלי בלשון יחיד היינו שבא האחד ללא חבירו ואז בקל ניתן לדון ולהכריע וזה מה שענה משה ליתרו.

(הגר"י ניימן זצ"ל)

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כא, א) כל אלו המשפטים שבתורה הם רק לפניהם, לפני הדיינים בלבד, אך לא לפני מלכו של עולם המבין אל כל מעשיהם ובוחר לבכות ומגלה עמוקות ביום דין לחלק בין עשיר לשבעו לעני הגונב למלאות נפשו כי רעבה ולחלק בין אוכל נבלות להכעים לאוכל נבלות לתאבון במצבו הפרטי.

אשר תשים לפניהם (כא, א) אשר תודיעם לא נאמר כי אם אשר תשים כמו ויאמר שימו לחם (בראשית מג, לא) וכן וישימו לו לבדו (פסוק לב) ר"ל שהיא גזרת המקום ב"ה אשר תשים לפניהם ויקבלו הדיינים כעשרת הדברות.

ובשביעית יצא לחפשי חנם (כא, ב) וצ"ב מאי קמ"ל שיצא חנם אין כסף הלא מלכתחילה קנהו לשש שנים בלבד וכשחלפו השנים יוצא לחפשי? תוה"ק באה להשמיע לנו שקנין העבד אינו דומה לקנין אשה, האשה אינה יוצאת אלא בגט אפילו אם נתקדשה לזמן (נדרים כט) והעבד אינו נזקק לגט שחרור ובהגיע שש יוצא לחפשי.

אם בגפו יבוא בגפו יצא ואם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו (כא, ג) ר"ל אם בגפו יבוא לעוה"ז ולא תיקן עצמו בת"ת ובמעש"ט בגפו יצא לעוה"ב בלא מצוות בלא מעש"ט ובלא תורה כמאה"כ כי בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכוסה, אבל אם בעל אשה - בעל תורה שנקראת אשה, ויצאה אשתו עמו, כמ"ש שלמה המלך ע"ה (משלי ה) דדיה ירווך וכו', בשכבך בקבר תשמור עליך והקיצות לעוה"ב היא תשיחך בתחית המתים (אבות פ"ו, ט).

כי תקנה עבד עברי (כא, ב) מוכר עצמו מחמת דחקו הלא לא היה לו מה לאכול, וצ"ל שאם היה משעבד עצמו להקב"ה הדין שקונה ע"ע חייב האדון במזונות אשתו ובניו ולא היה מגיע למכור עצמו מחמת דחקו.

(חידושי הרי"ם)

ורצע אדוניו את אזנו במרצע (כא, ו) רש"י מביא מכילתא אוזן ששמעה על הר סיני לא תגנב והלך וגנב תרצע, ואם מכר עצמו און ששמעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים והלך וקנה אדון לעצמו תרצע ע"כ, מדובר בגנב ומפוקפק ואם מכר עצמו הרי בודאי הוא איש שפל וירוד ועם כל זה במצבו נדרש לחוש בסתירה שבין עבד ה' לעבד בשר ודם, אם מצאנו כי מאשפות ירים אביון להושיבי עם נדיבים הרי לנו שגם דרי אשפתות יש בהם מעלת הנדיבים, שכל אחד מישראל בכל מצב הרי הוא בנו של הקב"ה, והכח הטמון והצפון בקרבו גדול ונעלה לאין ערוך מכל דרגה שהוא ניצב בה.

(הרב מפנוביץ' זצ"ל)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

פאשק שיחת אל"ר פרא"ש זיע"א ז' כסליו תשל"ז

כא

כל זה יהיה כשנהיה באחדות. שאם נופל פגם אצל אחד, אם הרכב נעצר באמצע הדרך, עוצרים כל החברים לחפש איפה הפגם. וכשאנו נהיה באחדות אף אחד לא יפול, רק "יכירו וידעו כל יושבי תבל", וכל אחד יכיר את עצמו, וירצה לחיות עם י-ה ה' צור עולמים.

נבקש מהרבש"ע שיזכה אותנו באמת, בלי אינטרסים, רק עם האמת. והרבש"ע יענה לתפילתנו ויזכה אותנו, עד שיגיע האמת, ויכירו וידעו כל יושבי תבל. אם יש אומות, אנו אשמים, "אבל אשמים אנחנו" שיש ז' עממין ושבעים אומות. אבל כשיהיה אחדות לא יהיו שבעים אומות, הכל ימחק, "והיה בית יוסף להבה - ובית עשיו לקש" (עובדי י, א), ואז נזכה לשלימות.

צריך לבקש מהרבש"ע שיזכה אותנו. ואם אך נרצה, אז ה' בינינו, והוא יזכה אותנו שכל מחשבה של האנוש נראה שזה "אנוש", ואיש לא ירצה שיהיה לו איזה חלק במעשיו. וכי בגלל שהוא עושה מלאכה, בגלל שהוא עושה משהו, הוא רוצה להיות שותף בזה? לאף אחד לא מותר להיות שותף. צריך לבקש מהרבש"ע שנכיר את האמת, שהכל שייך לו, ולנו אין שום חלק בזה. ויש די זכויות של צדיקים אמיתיים שהם יזכו אותנו באמת.

אנו מקוים שיהיה אחדות בשלימות, ונראה

שהכל רק דמיונות, "כאריה יכסוף לטרופ וככפיר יושב במסתרים", ואז יתגלה האמת בעולם, וה"מה אנוש כי תזכרנו" הוא יהיה מנהיג העולם. עכשיו הוא במסתרים, בגלל שהשכינה הקדושה שכיבת לעפרא, והקליפה שולטת בכל העולמות. אבל אם אפילו מיעוט מכלל ישראל יחיו באמת - הם ישפיעו על כל הארץ. לא משנה כמה הם יהיו, אם רק יתאחדו ויהיו בהכנעה, אז כולם יחזרו בתשובה. ולא משנה גם מי הם יהיו, על כולם מתירים להתפלל עם העבריינים. וכל אחד צריך לדעת שאני הוא העברין, אני הוא ה'חלבנה'. כשכל אחד ידע שאני הוא ה'חלבנה', ועלי נאמר 'להתפלל עם העבריינים', וכל אחד ידע ש"אנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם", אז נגיע ל"יגעתי באנחתי", ויהיה "סורו ממני כל פועלי און, כי שמע ה' קול בכי שמע ה' תפילתי, ה' תפילתי יקח, יבושו ויכלמו כל אויבי ישובו יבושו רגע" ויהיה סוף לקליפה, ויהיה "אידהנוי"ה" - הצדיק אמת השליט, זה הרבש"ע שהוא "צדיק ה' בכל דרכיו" (תהלים קמה, יז).

כב

אנו צריכים להתאחד, שלא יהיה שנאת חנם, שלא יהיה אצלנו לשון הרע, שלא יהיה רכילות, ולא יהיה קנאה. מתי זה יכול להיות, כשכל אחד ילך עם האמת, ולא ירצה להראות שהוא עשה פעולות. הוא

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

כג

נבקש נא מלפני ה', שהוא ימלא משאלותינו לטובה, ויוליך אותנו בדרכים הנכונות, וישלים שנגיע לבחינת "אנוש". וזה לא יכול להיות רק אם יהיה אצלנו אחדות אמיתית בשלימות, וכשזה יהיה "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", ויהיה השם שלם והכסא שלם.

כל עוד שלא הגיע התיקון הגמור כסא הכבוד הוא ביה, "כי יד על כס י-ה" (שמות יז, טז), ולמה רק י-ה, בגלל שחסר שלימות, "אין השם שלם ואין הכסא שלם" (רש"י ישע"י יב, ב), לכן "כי ביה ה' צור עולמים" אינו שלם. איזה שם הוא כן שלם, ה-ה של הצדיק אמת. "אידהנוי"ה". ביה של הצדיק אמת שם טמון הוי"ה אדנ"י, שם מונח השפל רוח. הכסא הזה הוא שלם. ולכן לא יכול להיות הכסא שלם עד שיהיה "מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים" (שמות יז, יד), הכסא אינו שלם, עד שהכסא של "ביה ה' צור עולמים" יהיה הכסא של הצדיק אמת. אז יהיה הכסא שלם. אז יהיה "אידהנוי"ה", ואז יהיה "ומלכותו בכל משלה". כש"יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך", אז זה יהיה. וכן מובא ש"יתגדל ויתקדש" זה הצדיק אמת שממליך את השם, "שמיה רבה" זה "אידהנוי"ה", שאז השם שלם והכסא שלם.

המשך יבוא אי"ה

ירצה לעבוד עם המיעוט שלו, "אשחה בכל לילה", ועם יגיעה יגיעו כולם אל האמת. ואם יש למישהו איזה נגיעה, הלא יש יער גדול, ויש שדות, ושם צריך ללכת לעבוד, ואך פאשען דארט'ן, ואז הרבש"ע יגלה לו מה הוא צריך לשנות את ההנהגה שלו, ואיך הוא צריך להתנהג.

ואם אותם יהודים אמיתיים יתגלו, אז יהיה "מצאתי את דוד עבדי". היכן הוא מצא אותו, ב"ממכלאות צאן" (תהלים עח, ע), בסדום. היכן הוא מצא את העבודה שלו, במכלאות צאן. היכן הוא מצא את משה רבינו, רועה צאן במדבר. כשהם נהיו מדבר אז הם זכו למה שזכו. וכך גם אנו צריכים. וזה לא מאוחר. ואנו מקוים שהרבש"ע יזכה אותנו, והם יבואו, והם ינהיגו אותנו למכון בית אלקינו. והוא יגאל אותנו. ולא יהיה עוד מסך בינינו ובין קודשא בריך הוא. והוא יזכה אותנו לנוה אפריון למכון בית אלקינו, ויהיה "לא-ל עורך דין", בגלל שכבר לא יצטרכו לרחמים.

הבה ונזכה שהרבש"ע יזכה אותנו לכך בימינו. זה לא רחוק מאיתנו. זה האתחלתא דגאולה וסוף הגאולה. רק מה, זה מאד קשה, הנסיונות הם מאד קשים, כי כל אחד צריך להגיע לימה' שלו, והוא עושה הרי פעולות, וקשה לבטל את זה. אבל כשנהיה באחדות, יהיה "איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק" (ישע"י מא, ו), ויהיה חזק ואמץ.

המשך פציצים יקרים

ורצע אדוניו את אזנו במרצע (כא, ו) רש"י מביא מכילתא, אוזן ששמעה על הר סיני לא תגנב והלך וגנב תרצע ע"כ, וצ"ב וכי האוזן חטאה הלא הרגלים והידיים וכד' המה שגנבו, אלא בשעה שזוכים לשמוע את דבר ה' יש לפעול שיכנסו הדברים לכל רמ"ח האיברים על ידי שמיעה ראויה ולא רק מקופיא כדאמרי אינשי נכנס באוזן אחת ויצא מהאוזן השני ואינו עושה רושם ואז רק האוזן שמע ולא האברים האחרים.

(הג"ר צבי פסח פראנק זצ"ל)

ורצע אדוניו את אזנו במרצע וכו' (כא, ו) איתא במדרש דלת ומזוזה שהיו עדים במצרים וכו' ואמרתי כי לי בני עבדים וכו', וצריך למצא היכן אמר השי"ת לבני ישראל במצרים כי לי בני ישראל עבדים? אולם זה שקבלו ישראל על עצמם מצוה ראשונה ועול מלכות שמים ונתבטלו להשי"ת לגמרי זהו העבדות, וכענין זה איתא אין קנין לעבד בלא רבו.

מדבר שקר תרחק (כג, ז) לא מצינו בכל התורה כולה שהתורה עצמה נעשה סייגים ואילו בשקר עשתה התורה בעצמה הסייגים וציוותא על ההרחקה, לומר לך שסייגים הללו על השקר מן התורה הם.

(שם משמואל)

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכינתי (כג, כ) השי"ת שולח מלאך לשמור כל אדם ואדם באשר הוא שם לתקן חלקו מחטא אדה"ר בעבודת דרכי מדותיו בלי להתעייף, ובכל עת להתחיל מחדש, תיקונו נמצא ברצונו במחשבתו אשר בידו מפתח הישועות. (ברכו את ה' המברך) **לא** תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא (כג, כז) מתוך כך נעבוד את ה' בשמחה ובאהבה על כל הטוב והחסד שעושה עמנו להיותם מתמידים בדרכי התורה שהשגחתו פרושה תמיד עליהם.

(ברכו את ה' המברך)

נעשה ונשמע (כד, ז) היינו בלשון רבים ולא אמרו בלשון יחיד אעשה ואשמע, אלא מחמת המתיקות שהרגישו בשעת מתן תורה נעשתה התורה כה חביבה אצלם עד שקבל כל אחד על עצמו להיות ערב בעד חבירו שיקיים גם הוא את התורה.

ויקחו לי תרומה (כ"ה, ב) רש"י: לי לשמי. דהא כל דבר שבעולם שלו הוא. והוא שנקראה תרומה ולא נדבה שכן נתינה זו ניתנת בלב שלם מתוך שפלות והכנעה.

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כ"ה, ח) אמר הקב"ה אתם תעשו לי מקדש כפי ההשתדלות וההתאמצות שלכם ואני אשרה שכינתי בתוכם.

פרשת שקלים, כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וגו' (ל, יב) פירוש כשתתעסק להעלותם במדרגה גבוהה ראה שיגיע כל אחד למקום ששייך לו, זהו ענין שנברא עליו לעשות נחת רוח זה בשמים.

(שפתי צדיק)

פרשת שקלים בפרשה זו נאמר שמשה רבנו ע"ה זוקף את ראשן של ישראל היינו שהוא זוקף אותן ליתן להם נשיאות ראש.

זה יתנו (ל, יג) איתא בפסיקתא זה יתנו נטל הקב"ה מטבע של אש ואמר לו כזה יתנו כל העובר, היינו כמו שהמטבע של אש הוא סוער ואינו נח כך מי שרוצה לשוב לה' לא יוכל לנוח, ועל זה נקרא שקל ר"ת שכבך קומך לכתך של ינוח בשכבו ובקומו ובלכתו, ועל זה נקרא בית יעקב אש וד"ל. (שיח שרפי קודש)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

